

Van: Henk Van Haren

Verzonden: dinsdag 26 januari 2021 14:45

Onderwerp: Fwd: brief

Het ontstaan en functioneren van woonwagenkampen in Nederland

Woonwagenbewoners zijn een nomadisch volk dat al eeuwen door Nederland en Europa trekt. Ze deden en doen dit vooral wegens arbeid.

In de 18e en 19e reisden ze in kleine gezelschappen vaak met een honden kar, platte- of huifkar maar in de twintigste eeuw groeide de populatie snel en werden de groepen groter en werden de eerste echte woonwagens in Nederland gesignaleerd. Er waren geen regels of wetten met betrekking tot woonwagenbeleid en tot 1918 is het beleid vastgelegd in gemeentelijke verordeningen. Vaak hebben die als voornaamste doel de woonwagens zo snel mogelijk weer buiten de gemeentegrenzen te krijgen. De handwerkslieden en dagloners die van stad naar stad trekken worden op z'n best met rust gelaten, op z'n slechtst opgejaagd en weggepest. De nieuwe wet maakt een eind aan de vrijheid om de wagen overal neer te zetten, maar ook aan het opjagen en wegpesten. In deze tijd ontstaan de woonwagenkampen in veel gemeenten. Sinti en Reizigers wonen er samen en er worden ook gemengde huwelijken voltrokken. Tot de 2e Wereldoorlog is het rustig op woonwagenbeleid.

Veel Sinti maar ook reizigers werden opgepakt en moeten naar concentratie kampen, van veel overgebleven woonwagenbewoners wordt de woonwagen afgenomen om aan het front te dienen om bijvoorbeeld gewonde soldaten in te verzorgen. Veel zoeken in deze tijd een veilig onderkomen in een huis. Na de oorlog kruipt het bloed waar het niet gaan kan en wordt er weer intrek genomen in de woonwagens.

Dat rond reizen vond de overheid maar niets en er werd in 1968 besloten zonder overleg met woonwagenbewoners dat er grote kampen moesten komen compleet met scholen kerk, wijkgebouw en sloofterrein. Dat is toen door een zogenaamde deskundige vanachter een groot bureau bedacht. De woonwagenbewoners werden onder de nodige dwang gedwongen daar naartoe te verhuizen, 50 regionale kampen van 70 tot 100 standplaatsen.

Door de natuurlijke aanwas werden kampen overal overvol en ontstonden er grote tekorten en daarbij wildgroei.

Hierdoor werd in de jaren 80/90 er weer zonder overleg met de bewoners op veel plaatsen gekozen voor deconcentratie ook naar kleinere gemeenten. Vrijwel niemand wilde daar vrijwillig naartoe, dus werd er weer gedwongen verhuisd. Gelukkig werd er in Nijmegen niet voor deconcentratie van het grote kamp gekozen.

Wij zijn groot gebracht op het grote woonwagenkamp. Dit is onze cultuur. Onze grootouders vonden het vreselijk dat ze niet meer konden reizen maar nu weten wij en vele woonwagenbewoners in het land niet beter. Dit is onze cultuur en wij willen graag deze vorm van wonen voorzetten.

Het beleidskader is ook duidelijk over de grote van een woonwagenkamp.

Uit het woonbehoefte onderzoek moet blijken waar er behoefte aan is bij de woonwagenbewoners en aan de hand daarvan wordt daar waar nodig een woonwagenkamp ingericht. In ons geval dus standplaatsen op 1 locatie, op de Teersdijk.

Kleine woonwagenkampen zijn voor ons niet wenselijk wij wonen met eigen familie en met andere families al meerdere generaties samen.

Hoe verschillend de aanpak vroeger ook was, één aspect blijft steeds hetzelfde: overleg met de betrokkenen is er niet.

Nu hebben we de kans om met een schone lei te beginnen. Er zijn altijd al keuzes gemaakt hoe wij moeten leven. Het is nu tijd om onze woonwens te respecteren zoals wij die graag beleven en niet zoals iemand anders dat voor ons beslist.

Ieder mens heeft recht op vrije vestiging zoals hij of zij graag wilt leven en wonen. Respecteer dat alstublieft.

De regionale behoefte is er niet dat blijkt ook uit het verleden er ontstond leegstand op veel kleine niet functionerende kampjes, voorbeelden genoeg zoals de Ooij, Gendt en Dodewaard. Geen enkele woonwagenbewoner met een verleden in Nijmegen wil daar naartoe.

Gemeente Nijmegen maak hierin niet weer zoals in het verleden dezelfde fout door niet functionerende kampjes te maken op plekken waar men het niet wil voor vrijwel zeker leegstand. Kleine kampjes maak je namelijk als er vraag naar is en die vraag is er nu niet. Dus kijk eerst naar uitbreiding van de Teersdijk waar nu vraag en behoefte naar is, de ruimte is er op en rond de Teersdijk in ieder geval genoeg.

De stichting woonwagenbelangen Nijmegen heeft daar ook al in grote lijnen uitgewerkte plannen voor liggen, dus financieel is het ook aantrekkelijker voor de gemeente en ontwikkel samen met woonwagenbelangen Nijmegen een wachtlijst zodat het in de toekomst makkelijker wordt om te kijken wat de behoefte is.

De unieke mogelijkheid doet zich nu voor om het woonwagenstandplaatsen probleem samen met de woonwagenbewoners op te lossen, voor nu en de komende generatie. Om te beginnen met meer dan 25 standplaatsen er mag niet vergeten worden dat er ons de laatste 20 jaar al 25 standplaatsen zijn ontnomen. Wij vinden dat er dan ook qua aantallen een stapje extra gezet mag worden. We moeten samen problemen oplossen en geen problemen creëren.

Met vriendelijke groet, Frans Kortenray

<ruimte bij en op teersdijk.pdf>

Met vriendelijke groet,

Het bestuur,
Woonwagen belangen Nijmegen

